

Reakce na „omluvu za poškození cti“ od redakce pořadu Newsroom

SMIS smis-lab.cz/2024/08/27/reakce-na-omluvu-redakce-poradu-newsroom-za-poskozeni-cti

27. 8. 2024

Zuzana Krátká

Text omluvy pozorný divák na okamžik zahlédne na samém závěru pořadu Newsroom, který byl odvysílán v neděli 18. srpna 2024 v nočních hodinách. Text je velmi stručný a byl součástí rozsudku Městského soudu. V něm se řešil obsah textu a kdy nejpozději bude uvedený (dokonce jsme museli původní text omluvy výrazně zkracovat), nikoliv forma omluvy (tedy scénář zveřejnění). Redakce tedy zasunula její zobrazení nejdál, kam to jen šlo. Byla uvedena až po tom, co hlasatelka popřála divákům dobrou noc a po grafickém předělu, za kterým už měly být jen titulky. Takto s omluvou v textové podobě, bez toho, že by byla přečtena a bez toho, že by bylo její zařazení do pořadu vysvětleno, má být podle České televize celá kauza skončena. Rozhodnutí soudu bylo učiněno za dost. Žádná další písemná omluva od vedení redakce ani od ředitele ČT mi nedorazila. Tiskové oddělení nesdělilo nic o výsledku soudu ČT se mnou, Tomášem Nielsenem a Zdravým fórem veřejnosti a odmítlo dokonce poskytnout vyjádření i tázajícím se novinářům z jiných médií. Rozhodli jsme se tedy v celé záležitosti pokračovat a svůj nesouhlas s postupem ČT jsem dnes formou dopisu zaslala řediteli České televize a na vědomí i Radě ČT. Dopis uvádím v celém znění i zde, na stránkách SMIS. Děkuji za podporu všem, které tato kauza stále ještě zajímá. Za svobodu slova a ochranu vědecké diskuse je třeba bojovat. Jinak o ni nadobro přijdeme.

27.8.2024

Vážený pane řediteli,

obracím se na Vás ve věci nedávného rozsudku Městského soudu v Praze, který nařídil České televizi zveřejnit omluvu mé osobě kvůli nepravdivým a difamačním informacím uvedeným v pořadu Newsroom 24 vysílaném dne 5. prosince 2021.

V tomto pořadu (v čase cca 9 min.) byl mezi dezinformační weby zařazen web spolku Zdravé fórum, a to v souvislosti s článkem, jehož jsem byla autorkou. Daný článek, který se týkal očkování proti onemocnění covid-19, byl redaktorkou prezentován jako důkaz toho, že Zdravé fórum je antivaxerskou a dezinformační komunitou, která šíří nebezpečné výmysly o tom, že třetí dávka očkování je zbytečná. Jak vyplynulo z pořadu i z následného soudního řízení, nikdo z redakce Newsroom 24 si předmětný článek nepřečetl. V tomto

článku totiž nic podobného nezaznělo. Poukazovala jsem v něm, na základě svých odborných znalostí, na limity vakcinace proti covidu a své názory jsem měla podložené odbornými publikacemi i studiemi, které jsme tehdy prezentovali na odborných konferencích imunologům. To nakonec konstatoval i soud, když v rozsudku doslova uvedl: *„Ačkoli žalobkyně vstoupila se svými názory do veřejného prostoru, nebylo prokázáno, že by se jednalo o dezinformace nebo výmysly. Naopak šlo o názory otevřené, hodnotící jednotlivá fakta a ponechávající prostor pro zodpovězení některých otázek v budoucnu. Naproti tomu reportáž měla vyznění odsuzující, odstrašující od určitých informačních zdrojů, mezi něž byla žalobkyně neprávem zařazena.“*

Po více než 2,5-letém řízení nám tedy dal soud za pravdu a nařídil ČT zveřejnit omluvu, dále pak nařídil odstranit inkriminované části z pořadu umístěného na webových stránkách ČT a nahradit symbolickou částkou nemajetkovou újmu i náklady řízení.

S ohledem na to jsem předpokládala, že 1) v pořadu Newsroom 24 bude omluva uvedena alespoň krátkou informací o tom, čeho se věc týká, jelikož diváci o této kauze nebyli informováni a netušili, o čem se vedl spor, 2) omluva bude nahlas přečtena někým, kdo se na původním pořadu podílel (a tak i potvrdí to, že omluva je míněna vážně), 3) omluva zazní v rámci pořadu, v jeho první polovině (stejně jako byla vysílána dehonestující reportáž), 4) ČT bude na webových stránkách o rozsudku veřejnost informovat. Jako projev lidské slušnosti, která by měla být u novinářů veřejnoprávního média samozřejmostí, jsem očekávala, že obdržím také e-mail či dopis s omluvou od vedoucího redakce, která mne reportáží poškodila, a to osobně i profesně. Nic z toho se nestalo.

Redakce publicistiky evidentně odmítla přijmout fakt, že její reportáž vážně poškodila pověst imunoložce, která do té doby mohla své vědecké názory prezentovat v tisku i na vědeckých akcích, byť se lišily od tvrzení Ministerstva zdravotnictví a jeho expertů.

Poté, co soud o věci pravomocně rozhodl, jsem předpokládala, že vedení České televize přezkoumá, jak k předmětnému závažnému pochybení došlo, kdo inicioval vznik části pořadu, jejímž cílem bylo zdiskreditovat Zdravé fórum a mou osobu, a že vedení ČT učiní maximum pro to, aby veřejnost mohla věřit tomu, že podobná pochybení bere vážně.

Místo informace o soudu a o tom, jak se s tím ČT vypořádá, nastalo hrobové ticho. Ano, původní reportáž byla zkrácena, prisouzená náhrada byla uhrazena, ale způsob, jímž byla omluva zveřejněna dne 18. 8. 2024, považuji za výsměch mně osobně i veřejnosti jako takové.

Omluva byla totiž odvysílána až po faktickém ukončení pořadu, bez jakéhokoliv vysvětlení a pouze v textové formě. Diváci už v té době pozornost sdělení nevěnovali, jelikož už jim redaktorka popřála dobrou noc a před omluvu byl vložen i grafický předěl. Ani na webu ČT, ani na sociálních sítích České televize nebyla zveřejněna žádná zpráva o rozsudku a nápravě.

Redakce tak zvolila alibistický postup, jímž nedošlo k naplnění účelu omluvy, natož pak k projevu jakékoliv reálné lítosti nad tím, co se stalo.

Upozorňuji, že jsem požadavek omluvy u soudu specifikovala co do obsahu, nikoliv formy, zejména proto, že jsem naivně věřila, že Česká televize se v případě, že se prokáže její pochybení, nesníží k laciným praktikám. Očekávala jsem, že uzná závažnou chybu, kterou poškodila mou profesní čest a kterou způsobili pracovníci ČT zcela neprofesionálním postupem – nepřečetli si kritizovaný článek, nedali mi prostor se vyjádřit, zkrátka zveřejnili nepodložené pomluvy zcela v rozporu se závaznými pravidly ČT, formulovanými zejména v jejím kodexu. Věřila jsem rovněž, že Česká televize, jako médium veřejné služby, je tím, kdo by měl jít příkladem při respektování zásad práva, formulovaných i právní jurisprudencí (zejména pak tzv. zásadu přiměřenosti omluvy).

Postup redakce při zpracování omluvy považuji za hluboce neprofesionální a lidsky ubohý tím víc, že se týká redakce veřejnoprávní televize. Před tím, než s mým právním zástupcem učiníme kroky k přezkumu toho, zda Česká televize tímto postupem postupovala v souladu s právem (v souladu se základy morálky a etiky nesporně nepostupovala), Vás chci požádat o názor na tuto věc a poskytnout Vám prostor k vyjádření, případně k řešení situace. Nemohu totiž vyloučit, že o situaci nejste podrobněji informován.

Závěrem Vás chci informovat, že tuto komunikaci považuji za otevřenou. Kopii zasílám na vědomí Radě České televize a zveřejním ji na webu a facebooku našeho Sdružení mikrobiologů, imunologů a statistiků (SMIS).

Předem děkuji za zvážení shora uvedeného i za případnou reakci.

RNDr. Zuzana Krátká, PhD.